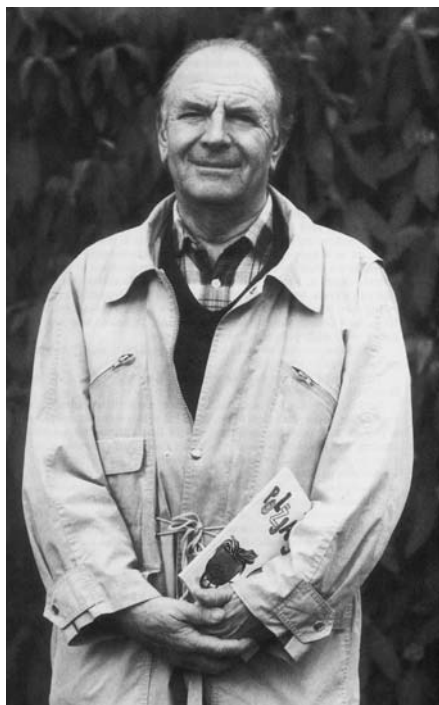

IN MEMORIAM

JANEZ BITENC

V zarisu slovenskega kulturnega praznika je svoj *memento mori* dopolnil glasbenik, pesnik, pisatelj, pravljicar, pedagog Janez Bitenc.

Njegova *Nona*, knjiga o nekdanji Ljubljani in življenju v njej, je tiho nakazovala, da Bitenc zaokrožuje svoj opus s spomini. Nagonska potreba ga je gnala razplamteti usedlino otroštva v pripovedi o dogodkih, ki so v njem ves čas vzdrževali vitalno moč za delo na tolikih področjih s suverenim odzivanjem in

hotenjem prispevati delež družbi, narodu, sopotnikom in prihodnjim rodovom.

Njegova bibliografija seže preko *None* in se tudi pri *Zlati hišici* ne ustavi, saj je za izid goden notirani izbor sto pesmi za Bitenčeve *mámenke*; izmed več kot štiristo, kolikor jih je napisal oziroma uglasbil. Urok Franceta Marolta, ki mu je napovedal, da bo skladal simfonije za najmlajše, se je uresničil do zadnje note, zaokrožene kak dan pred smrtjo. Usojenega, že kar mitskega risa, Janez Bitenc ni prestopil, ves notranje ubran na glasovni razpon otrokovega grla in na čutenje otroškega srca. Srečen kot skladatelj, zborovodja, avtor pesmi in številnih glasbenih pravljic.

Ob kužkih in zajčkih, metuljčkih cecinčkih, slončkih in slonih, miškah, medvedkih ... iz Bitenčevih pesmi in pravljic so odrasli trije slovenski rodovi. Ta četica je korakala strumno in šele tretji rod je ujel na uho že zelo drugačne zvoke in vsebine od Bitenčevih. Ob tem sta mu kdaj v krču zadrhtela um in srce. Ne iz strahu pred konkurenco, saj sicer ne bi tolikim pomagal ubirati ustvarjalna pota, ampak zgolj in samo zato, ker so neki ritmi, neka vsebina in neki zvoki segali čez meje otrokove muzikalne danosti. V tem pokojnega Bitenca čedalje glasneje podpirajo resne strokovne študije.

Če izvzamemo *Našo četico* in le še redkokatero Bitenčevo pesem oziroma pravljico, živi v njegovem opusu za otro-

ke predvsem narava. Spet in spet narava. Rompompom kladivo iz njegove socrealistične Četice in še kaka podobna besedna zveza ne prestavlja njegove ustvarjalne zavesti v območje tehnike, strojev in ropotanja. Le do *Telefona v mestu Tutukaj*. V razponu od zemlje do neba, od mravljič do zvezd, pa je ogromen lok, na katerem se zvrsti vesela menažerija narave, vsa flora in favna in vse cekinasto nebo. Vse njegove pripovedi krožijo po orbiti dobrote, vse so osrečujoče, vse se iztečejo v pomiritev, vse so lirične in spevne.

Janeza Bitenca pač ni odlikovala le strokovnost na glasbenem področju – navsezadnje je bil dolga leta glasbeni urednik, glasbeni pedagog na fakulteti, ravnatelj glasbene šole, zborovodja ... – ampak nič manj globoka človečnost. Po svoje jo razkrivajo celo naslovi njegovih del, predvsem pa se je izkazala v tenkočutni zavesti, da mora pomagati vsakomur, ki potrebuje vsaj vzgib za pogumnejši korak k uspešnosti pri delu in pri vzpostavljanju odnosov s soljudmi.

Prehobil je dolgo življenjsko pot tik do praga osemdesetletnice. Nanjo se je pripravljaj z mislijo, koga vse mora osrečiti s kako pozornostjo. Vse v svojem slogu, da izkaže pozornost celo takrat, ko so mu jo dolžni izkazati drugi. Znance in prijatelje in somišljenike je imel doma in na tujem, predvsem še med rojaki v zamejstvu. Z velikim zanosom je prihajal na Tržaško in Goriško in v Pomurje, kamor ga je zadnja leta res da manjkraj zanesla pot. Natanko je poznal vse slovenske ceste, poti in steze, saj je komaj

kakšna, ki je ne bi bil prevozil in prehodil v letih svojega uredniškega poslanstva na Radiu in zbiranja glasbenega gradiva za oddaje narodne in kakovostne narodnozabavne glasbe. Njegovih Pet minut za novo pesmico na radiu je v ljubezni do petja okrepilo nešteto otrok, prav tako pa Bitenčevi obiski po slovenskih vrtcih in šolah in knjižnicah, prireditve v Cankarjevem domu, v ljubljanski Zvezdi in še bogvekod. Bil je navzoč povsod, kjer so se zbirali otroci, nikoli pa ga ni bilo tam, kjer se je šopirila kakršna koli nadutost. Njegov dom je bil okusno opremljen z likovnimi umetnijami otrok, hranil je njihova pisma in nanja odgovarjal. Bil je vesel družbenih priznanj, posebno še Levstikove nagrade, naštetih svojih knjig po naslovih, kaj šele po vrstnem redu izida, pa ni zmogel, saj se sučejo okoli števila štirideset, pridružujejo se jim slušne kasete in iz novejših let še cedeji. Vseeno pa je poznal prav vso svojo duhovno družino. Le nekaj dni pred smrtjo je bil gost v oddaji Polnočni klub, a je uvrščene v spored ni več dočakal. Na vprašanje, kaj bi ob zaključku oddaje za lahko noč povedal otroku, je odgovoril:

Pobožal bi ga. In mu zapel.

A to mu ni bilo več dano.

Od tu naprej se odpira čas za študijsko ovrednotenje njegovega opusa, in tudi čas, ki bo Bitenčeve glasbene pravljice in simfonije za mámenke uvrstil med klasična dela.

Berta Golob